

Os hábitats de Interese Comunitario en Galicia.

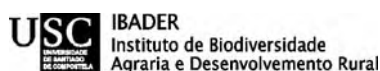
Fichas descritivas

Os hábitats de Interese Comunitario en Galicia. Fichas descritivas

**Pablo Ramil Rego
Manuel Antonio Rodríguez Guitián
Javier Ferreiro da Costa
Marco Rubinos Román
Luis Gómez-Orellana Rodríguez
Belén de Nóvoa Fernández
Boris Alejandro Hinojo Sánchez
Susana Martínez Sánchez
Carmen Cillero Castro
Ramón Alberto Díaz Varela
Patricia María Rodríguez González
Castor Muñoz Sobrino**

**GI-1934 TTB
Universidade de Santiago de Compostela**

Monografías do IBADER - Lugo 2008

Os hábitats de Interese Comunitario en Galicia. Fichas descritivas

Primeira edición: 2008

Autores: Pablo Ramil Rego; Manuel Antonio Rodríguez Guitián; Javier Ferreiro da Costa; Marco Rubinos Román; Luis Gómez-Orellana Rodríguez; Belén de Nóvoa Fernández; Boris Alejandro Hinojo Sánchez; Susana Martínez Sánchez; Carmen Cillero Castro; Ramón Alberto Díaz Varela; Patricia María Rodríguez González; Castor Muñoz Sobrino

A efectos bibliográficos a obra debe citarse:

Ramil Rego, P.; Rodríguez Guitián, M.A.; Ferreiro da Costa, J.; Rubinos Román, M.; Gómez-Orellana, L.; de Nóvoa Fernández, B.; Hinojo Sánchez, B.A.; Martínez Sánchez, S.; Cillero Castro, C.; Díaz Varela, R.A.; Rodríguez González, P.M. & Muñoz Sobrino, C. (2008). Os Hábitats de Interese Comunitario en Galicia. Fichas descritivas. Monografías do Ibader. Universidade de Santiago de Compostela. Lugo

Deseño e Maquetación: GI-1934 TTB - IBADER

Fotografía: Arquivo fotográfico GI-1934 TTB - IBADER

Ilustracións: GI-1934 TTB - IBADER

ISSN edición impresa: 1888-5810

ISSN edición dixital: 1988-8341

<http://www.ibader.org>

Depósito Legal: C 173-2008

Edita: IBADER. Instituto de de Biodiversidade Agraria e Desenvolvemento Rural. Universidade de Santiago de Compostela, Campus Universitario s/n. E-27002 Lugo, Galicia.

<http://www.ibader.org>

Copyright: Instituto de Biodiversidade Agraria e Desenvolvemento Rural (IBADER).

Colabora:

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE
E DESENVOLVEMENTO SOSTIBLE

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL

DIPUTACIÓN PROVINCIAL DE LUGO
I N L U D E S

IBADER
Instituto de Biodiversidade
Agraria e Desenvolvemento Rural

3 Hábitats de auga doce.

3160 Lagos e charcas distróficos naturais.

Correspondencias

Paleartic	22.14.
Ramsar	O.
IHG	2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.2.5.

Denominación oficial

Inglés	Natural dystrophic lakes and ponds.
Castelán	Lagos y estanques distróficos naturales

Denominación vulgar

Galego	Lagos, lagoas, lagúas, pozos, pozas, charcas.
Castelán	Lagos, lagunas, charcas.

Descrición científica

Descrición do Manual de Interpretación dos Hábitats da UE

Lagos e charcas naturais de augas pardas debido ao alto contido en ácidos húmicos, polo xeral desenvolvidos sobre chans turbosos ou breixeiras con evolución natural cara a turbeiras. O pH adoita ser baixo, entre 3 e 6. As comunidades vexetais asociadas pertencen á Orde *Utricularietalia*.

Características diagnósticas do hábitat

Características estacionais.

Lagos e lagoas asociadas a grandes chairas aluviais, con importantes aportes temporais de materia orgánica alóctona. Así como charcas, xeralmente en áreas de montaña, con lámina de auga oscilante de coloración amarronada, debido ao elevado contido en materia orgánica, formadas en pequenas cubetas de sobreescavación glaciaria, en áreas turbosas ou o interior de queirogais.

Variabilidade.

Trátase dun hábitat pouco variable debido ás especiais condicións baixo as que se presenta.

Especies indicadoras segundo Manual de Interpretación dos Hábitats da UE

Bríons:

Sphagnum spp.

Plantas:

Rhynchospora alba, *Rhynchospora fusca*, *Sparganium minimum*, *Utricularia* spp.

Na rexión Boreal tamén:

Bríons:

Drepanocladus spp., *Warnstorfia trichophylla*, *Warnstorfia procera*.

Plantas:

Nuphar lutea, *Nuphar pumila*, *Carex lasiocarpa*, *Carex rostrata*, *Nymphaea candida*.

Especies indicadoras para Galicia

Bríons:

Sphagnum spp.

Plantas:

Utricularia spp., *Rhynchospora* spp.

Especies da Directiva 92/43/CEE que poden atoparse no hábitat

Sphagnum spp.

Correspondencia fitosociolóxica

CLASE UTRICULARIETEA INTERMEDIO-MINORIS

Orde Utricularietalia intermedio-minoris

Alianza Sphagno-Utricularion

Hábitats asociados ou en contacto

Este hábitat forma mosaico con "4020* Queirogais húmidos atlánticos de zonas temperadas de *Erica ciliaris* e *Erica tetralix*" e con "6230* Formacións herbosas con *Nardus*, con numerosas especies, sobre substratos silíceos de zonas montañosas (e de zonas submontañosas da Europa continental)", así como con diferentes tipos de hábitats turbosos: "7110* Turbeiras altas activas", "7130* Turbeiras de cobertor" e "7150 Depresións sobre substratos turbosos do *Rhynchosporion*".

3 Hábitats de auga doce.

3160 Lagos e charcas distróficos naturais.

Distribución xeográfica

Distribución na Unión Europea

Distribución na Unión Europea

Hábitat presente na maior parte dos países da UE.

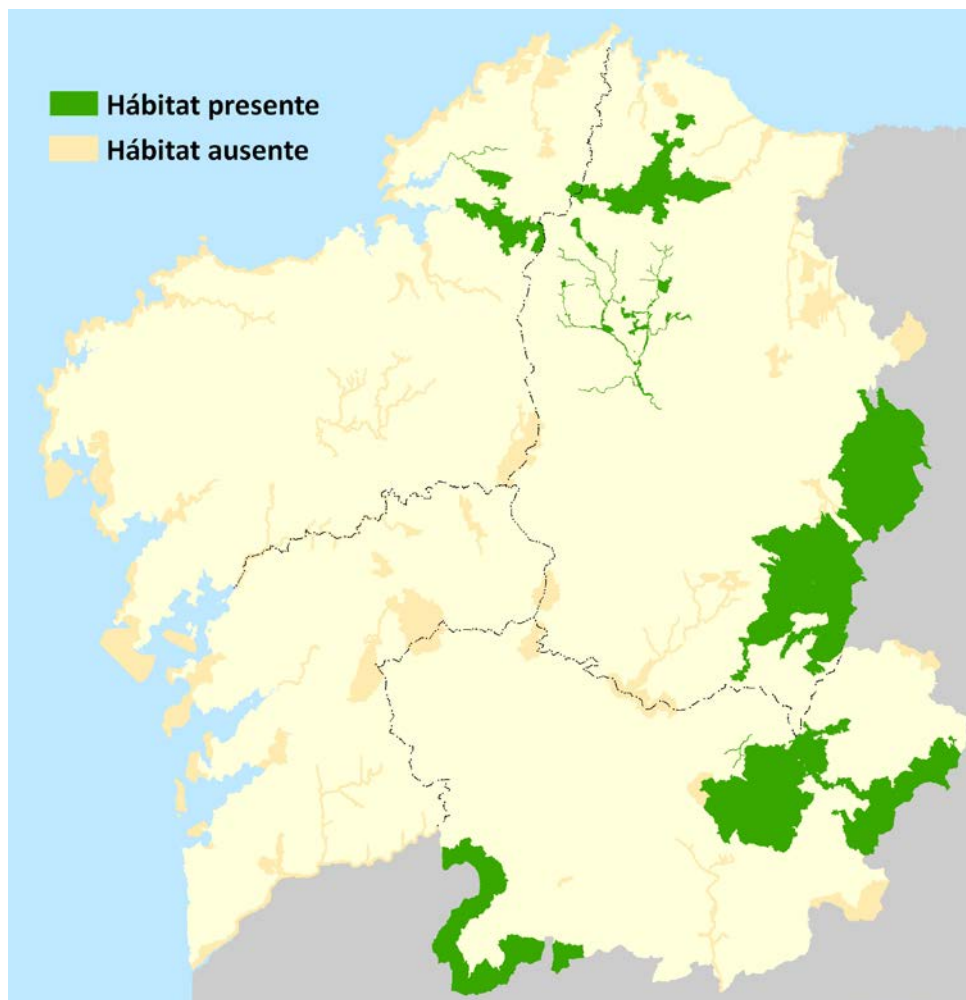
Distribución en Galicia

Restrinxida aos sectores montañosos interiores, principalmente as Serras Setentrionais e Orientais de Galicia.

Distribución na Rede Natura 2000 de Galicia

Presente en diversos espazos de montaña de Lugo e Ourense.

Distribución dentro da Rede Natura 2000 de Galicia (Lugares de Importancia Comunitaria)

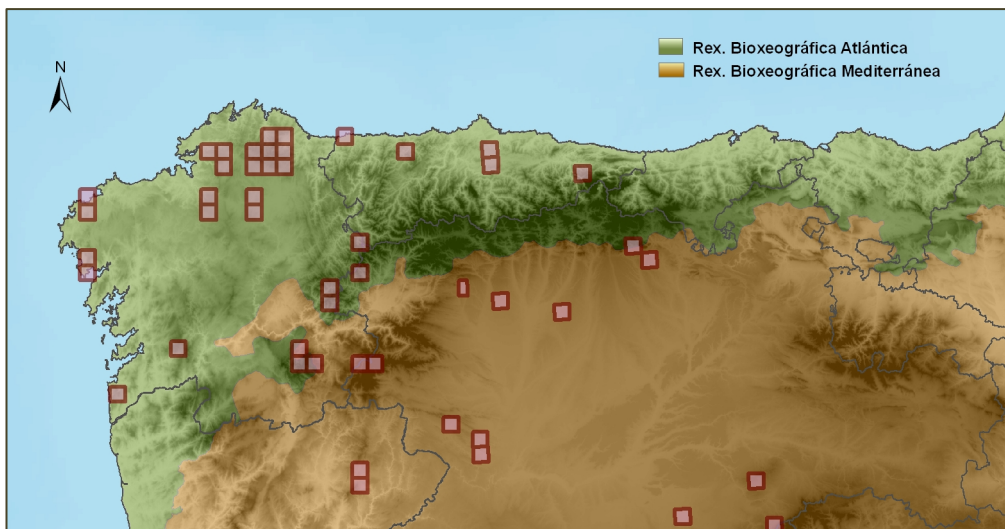

3 Hábitats de auga doce.

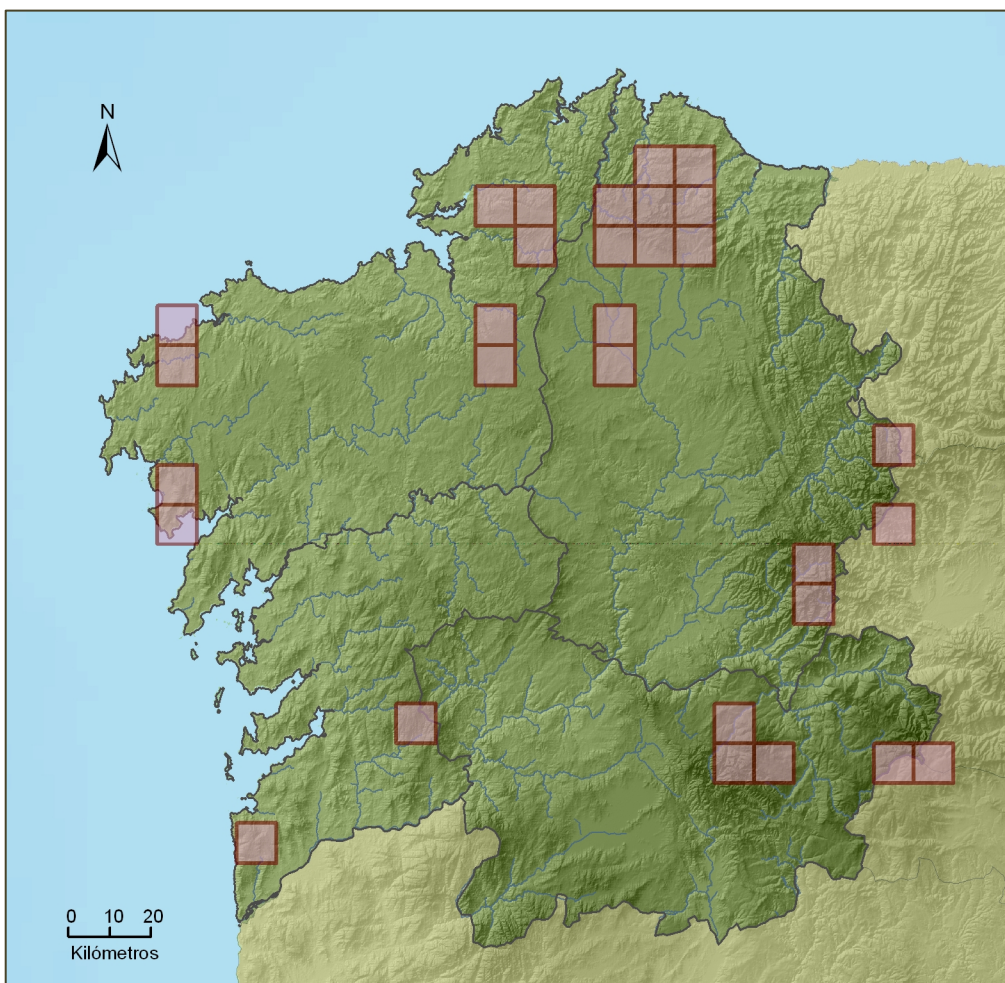
3160 Lagos e charcas distróficos naturais.

Área de presenza

Área de presenza no Norte Peninsular por cuadrículas UTM de 100 Km². Distribución a partir da EEA.

Área de presenza en Galicia por cuadrículas UTM de 100 Km². Datos actualizados 2008.

3 Hábitats de auga doce.

3160 Lagos e charcas distróficos naturais.

Presenza nos Lugares de Importancia Comunitaria (LIC)

Cod.	Denominación	Prov.	Cod.	Denominación	Prov.
ES1110001	Ortigueira-Mera	C	ES1120015	Serra do Xistral	Lu ●
ES1110002	Costa Ártabra	C	ES1120016	Río Cabe	Lu
ES1110003	Fragas do Eume	C ●	ES1120017	Costa da Mariña Occidental	Lu
ES1110004	Encoro Abegondo Cecebre	C	ES1130001	Baixa Limia	Ou ●
ES1110005	Costa da Morte	C	ES1130002	Macizo Central	Ou ●
ES1110006	Complexo Corrubedo	C	ES1130003	Bidueiral de Montederramo	Ou
ES1110007	Betanzos-Mandao	C	ES1130004	Pena Veidosa	Ou
ES1110008	Carnota-Monte Pindo	C	ES1130005	Río Támega	Ou
ES1110009	Costa de Dexo	C	ES1130006	Veiga de Ponteliñares	Ou
ES1110010	Estaca de Bares	C	ES1130007	Pena Trevinca	Ou ●
ES1110011	Esteiro do Tambre	C	ES1130008	Pena Maseira	Ou
ES1110012	Monte e Lagoa de Louro	C	ES1130009	Serra da Enciña da Lastra	Ou
ES1110013	Xubia-Castro	C ●	ES0000001	Illas Cies	Po
ES1110014	Serra do Careón	C	ES1140001	Sistema fluvial Ulla-Deza	Po
ES1110015	Río Anllóns	C	ES1140002	Río Lérez	Po
ES1110016	Río Tambre	C	ES1140003	A Ramallosa	Po
ES1120001	Os Ancares-O Courel	Lu ●	ES1140004	Complexo Ons-O Grove	Po
ES1120002	Río Eo	Lu	ES1140005	Monte Aloia	Po
ES1120003	Parga-Ladra-Támoga	Lu ●	ES1140006	Río Tea	Po
ES1120004	A Marronda	Lu	ES1140007	Baixo Miño	Po
ES1120005	As Catedrais	Lu	ES1140008	Brañas de Xestoso	Po
ES1120006	Carballido	Lu	ES1140009	Cabo Udra	Po
ES1120007	Cruzal-Agüeira	Lu	ES1140010	Costa da Vela	Po
ES1120008	Monte Faro	Lu	ES1140011	Gándaras de Budiño	Po
ES1120009	Monte Maior	Lu	ES1140012	Illas Estelas	Po
ES1120010	Negueira	Lu	ES1140013	Serra do Candán	Po
ES1120011	Ría de Foz-Masma	Lu	ES1140014	Serra do Cando	Po
ES1120012	Río Landro	Lu	ES1140015	Sobreirais do Arnego	Po
ES1120013	Río Ouro	Lu	ES1140016	Enseada de San Simón	Po
ES1120014	Canón do Sil	Lu			

Presenza en Zonas de Especial Protección para as Aves (ZEPA)

Cod.	Denominación	Prov.	Cod.	Denominación	Prov.
ES0000086	Ría de Ortigueira e Ladrado	C	ES1130009	Serra de Enciña da Lastra	Ou
ES0000176	Costa da Morte (Norte)	C	ES0000376	Baixa Limia-Serra do Xurés	Ou ●
ES0000258	Costa de Ferrolterra-Valdoviño	C	ES0000437	Pena Trevinca	Ou ●
ES0000313	Complexo Litoral Corrubedo	C	ES0000001	Illas Cies	Po
ES0000085	Ribadeo	Lu	ES0000087	Complexo Umia-O Grove	Po
ES0000373	Ría de Foz	Lu	ES0000254	Illa de Ons	Po
ES0000372	Costa da Mariña Occidental	Lu	ES0000375	Esteiro do Miño	Po
ES0000374	Ancares	Lu			

3 Hábitats de auga doce.

3160 Lagos e charcas distróficos naturais.

Aspecto das representacións do hábitat en Galicia

Charca distrófica (3160) en contacto con comunidades herbáceas anfibias e cervunais (6230*) situada no piso orotemperado (cabeceira do Val de Piornedo, Cervantes).

Charca distrófica temporal no seo dun sistema de turbeiras na Serra do Xistral (Abadín).

3 Hábitats de auga doce.

3160 Lagos e charcas distróficos naturais.

Aproveitamentos

Aproveitamentos tradicionais do hábitat

Nas áreas montañosas interiores de Galicia estas charcas adoitaban utilizarse como bebedoiro do gando.

Estado de conservación

Indicadores do estado de conservación do hábitat

As características físico-químicas das augas e as especies vexetais presentes son os principais indicadores do estado de conservación do hábitat.

Factores que dificultan ou impiden o estado de conservación favorable

Como noutros hábitats acuáticos xa descritos, a modificación da dinámica hídrica destes hábitats por alteración da cuberta vexetal, drenaxe ou pisoteo excesivo son as principais causas

Factores que contribúen ao estado de conservación favorable do hábitat

A ausencia de actividade humana no ámbito deste tipo de hábitat favorece o mantemento do estado de conservación do hábitat.

Bibliografía

Ortiz (1986), Rodríguez-Oubiña (1986), Silva-Pando (1990), Ramil Rego et al. (1996a), Izco et al. (2001) e datos propios.

